

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

14. Decisio Sacrae Rotae Romanae coram R. P. D. Dunocet. Pampilonen.
Electionis Canoniorum. Veneris 11. Maii 1640.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76432](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76432)

C. de sacrosancti. Eccles. & in d. 1. §. Sed & si mihi. n. 10. ff. de verbor. obligat. Gratian. discipul. forens. cap. 162. n. 2. Gaz. de benef. part. 2. c. 1. n. 55. & 56. & facit in simili Andr. Iern. in cap. 1. §. profecto. de lege Corradi.

4. Non obstat, quod non fuerint locata bona Ecclesiæ sed fructus, & proventus, quia hæc cautela sublata est ex verbis *d. Extrauag. Ammissio*: ubi prohibetur locatio ultra triennium, & in locazione non transferuntur, nec venduntur bona, sed solum fructus, & redditus, & ibi solum permittitur alienatio fructuum, qui seruando seruati non possunt, & in puncto fuit consideratum in d. Comen. locationis *coram bon. mem. d. d. Pamphilio*, & in presenti cessat omnis difficultas, quia, nedum concessi fuerint proventus, sed omnis factio, & sic ius ipsum illos percipiendi, quod sane non potuit in alium transferri sine beneplacito Apostolico, quatenus etiam sola commoditas transferri potuisset, *Gaz. de benef. part. 2. c. 1. n. 28. & 29. & ponderauit Rot. in Ferrar. Decimat. 23. Iulij 1617. coram Eminenti. D. Card. Pamphilio, qua est dec. 545. n. 1. p. 4. recent.* Priusque etiam considerauerat in Mediolanen. rescissionis permutacionis 21. Maij 1597.

5. Non obstat, quia Monachi Oliuetani non reclamauerunt, immo proventus illos locatos, perceperunt, & contractus factus ab Ecclesiâ, etiam sine beneplacito Apostolico, sit in implicito ita validitatis, & earum non sustineatur, quatenus Ecclesiâ nolit stare contractui, *Rota part. 2. d. vers. decif. 33. n. 11. decif. 1. de locat. in Perusina rescissionis contractus 34. Februarij 1588. post. Pacific. de Saluian. decif. 34. in Vlixbonen. nullitatis locacionis 1. Iulij 1596. & decif. 201. nu. 1. cum alijs. Quoniam reclamatio Monachorum est clara, qui statim dixerunt de nullitate contractus, & noluerunt soluere pensionem locacionis, etiam pro primo triennio, nisi coacti ex mandato Vicarij Perulini: Quod autem exegerint proventus, vel non, probatur, vt ostenditur in responsione facti pro Monachis: Vel quatenus probaretur non obstat, quia asseritur dicta perceptio facta à famulo dd. Monachorum, vel ab vno, vel alio ex Monachis, quorum nemo habebat auctoritatem præiudicandi Monasterio, vt in his terminis dixit Rota in d. Tiburtina locacionis 5. Decembris 1597. ubi affectus fuerat soluti Cellarario Monasterij: & cum d. perceptio possit intelligi facta citra animum ratificandi contractum, quacumque alia interpretatio est accipienda, nempe, vel vt euitaretur scandalum, quod sequeretur, si ipse pro pietate oblatum reculeretur, vel vt aliquo modo Monachi se releuarent pro pecunijs, quas in vim mandati Vicarij soluerant, vel dubitabant se soluturos Timotheo, & ita receptiones factæ per monachos omnes emanarunt, pendente lite, & sic, dum Monachi acriter impugnabant validitatem locacionis; & faciendâ est interpretatio, vt talis receptio non sit contraria liti, quam sustinebant, & ne Monachi vno eodémque tempore sibi contrarij essent, adnotat, per Bald. *consil. ult. n. 4. vers. quando factum, lib. 3. Angel. in l. si quis §. prator. n. 2. vers. solum ergo, de acquir. heredit. & Rota coram. mem. Greg. XV. dec. 7. n. 9.* Et ita vtraque parte, &c.*

DECISIO XIV.

Sacra Rotæ Romana coram R. P. D. Duncetto.

Pampilonen. electionis Canonicorum.

Veneris 11. Maij 1640.

§. 1. **E**X nouem Canonicis Ecclesiæ Regularis Pampilonen. quæ dicitur esse recepticia, quinque

nep̄e D. Martinus de Argais Prior, & consortes sub die 8. Aprilis 1638. elegerunt alios vndecim Canonicos, reliqui verò quatuor, nempe D. Michaël de Librixia & consortes die sequenti elegerunt alios quindecim Canonicos, connumeratis inter eos septem ex prioribus vndecim Canonicis ab altera parte electis; Hinc orta controuersia, dictus Michaël, & consortes appellarunt extraiudicialiter à priori electione, causamque huiusmodi appellationis coram Nuncio Apostolico introducere, qui inhibitionem vigore dictæ appellationis simpliciter relaxauit, eamque deinde sub die 26. Iunij eiusdem anni moderatus fuit quoad effectum suspensionis sine præiudicio iurium partium tam in petitorio, quam in possessorio mandauitque ulterius procedi ad receptionem Canonicorum prius electorum, quorum nonnulli vigore dicti decreti habitum susceperunt: Appellarunt ab isto Decreto Nuncij dictus Michaël, & consortes, ac deinde causam in Rota mihi committi simpliciter obtinuerunt, interim autem cum Nuntius eorum appellationem non nisi quoad effectum deuolutiui admisset, recursum habuerunt ad Regium Consilium Navarrae, & deinde ad supremum Consilium Castellæ, à quo emanauit præceptum contra Nuntium Apostolicum, vt deferret dictæ appellationi quoad vtrumque effectum, & omnia gesta reuocaret, in cuius præcepti executionem Nuntius appellationem prædictam ad vtrumque effectum admisit, ac successiue in executionem aggrauatoriæ, & reaggrauatoriæ relaxauit censuras contra Canonicos electos, ad hoc vt habitum canonicalem dimitterent pro vt eum effectum dimiserunt. Quocirca d. Michaël, & consortes obtinuerunt à Sanctissimo Breue de absolouendis à censuris ob huiusmodi recursus mihi directum cum clausulis, *renunciato prius recursui, & sine liti ac litigantium præiudicio, ac duomodo exponentes nullum ius de nouo propterea adquirant.* Quapropter dato dubio, an danda esset absolutio, & quomodo, illam non esse dandam hodie responsum fuit. Quoniam facultas absolouendi d. Michaëlem, & consortes fuit concessa non simpliciter, sed cum dd. clausulis, *renunciato prius recursui, &c.* quæ cum inducant condiciones, iuxta l. *d. restator de off. condit. & demonstrat. Parif. consil. 41. nu. 14. lib. 4. Seraph. dec. 615. n. 4.* & in terminis de clausula *renunciato prius recursui, Rot. decif. 173. n. 1. part. 6. recent.* & de clausula dummodò, *Gabr. consil. 65. n. 1. lib. 1. Rota coram Gregor. XV. dec. 311. n. 12. & decif. 110. n. 6. part. 4. recent.* vtique non est locus petitiæ absolutiui, nisi doceatur dd. condiciones adimpletas fuisse: cum facultas, seu iurisdicção concessa sub certa conditione adimplenda; ea non adimpleta perinde habeatur, ac si data non fuit, *Mart. decif. 343. num. 1. Gregor. XV. decif. 378. n. 1.* & in his terminis *Rota in d. decif. 173. n. 1. p. 6. recent.* & fuit dictum in *Vlixbonen. professionis 27. Martij 1637. coram R. P. D. meo Carillo.* de quarum tamen conditionum adimpletione non visum fuit constare sufficienter.

2. Non obstat, quod Michaël de Librixia, & consortibus in Vrbe præsens tam suo nomine, quam aliorum absentium renunciauerit in actis omnibus recursibus, & quibuslibet actibus illorum vigore gestis, ac declarauit illis se vti nolle, Quoniam omnia inspecta respectu aliorum absentium, & quorum speciali, & sufficienti mandato non constat, adhuc respectu d. Michaëlis commorantis in Vrbe, talis renunciatio non visa fuit suffragari ad effectum obtinendi absolutiui, quia cum ex prædicta facti serie ac iuribus datis in summario appareat Canonicos prius electos vigore decreti lari à Nuntio Apostolico habitum canonicalem suscepisse, illumque deinde fuisse coactos dimittere ob iteratos recursus ex aduerso habitos ad consilia Regia, dicebant DD. non esse satisfactum dd. clausulis, nisi d. Michaël, & alij recurrentes

currentes eurent, quod iidem Canonici electi reassumant habitum Canonicalem, & reponantur in eodem statu, in quo erant ante dd. recursus, ex quorum causa fuerant coacti habitum dimittere, cum huiusmodi recursus, omniaque illorum vigore gesta purgari debeant in odium recurrentium ad instar attentatorum, quae regulariter operantur, vt omnia in pristinum restituantur Rot. coram Buratt. *decif. 446. n. 11. & d. decif. 173. nu. 13. part. 6. rec.* alii enim huiusmodi renunciatio esse solum verbalis, quae non sufficit ad hoc vt quis dicatur renunciaisse recursibus, sed vera & effectualis requiritur, adeo vt omnia impedimenta illata vigore recursuum in partibus sublata sint, illaque nec de iure, nec de facto nocere possint, vt in his terminis fuit alias resolutum in Calaguritana de Brancauilla 9 Iunij 1603. coram Sacratio & Regien. Capella 1. Iulij 1630. coram R.P.D. meo Piruano cum aliis relatis in d. *decif. 173. n. 10. cum trib. segg. p. 6. recent.*

3. Idque comprobatur ex aliis clausulis in eodem Breui adiectis, & sine litis & colligarij praiudicio, ac dummodo exponentes nullum ius propterea acquirant. Etenim si dd. Recurrentes consequerentur absolutiorem non restitutus Canonici in statu, in quo erant ante recursus, acquirerent saltem per indirectum aliquod ius ex dd. recursibus, nempe priuationem dd. Canoniorum, quoad habitum, & possessionem Canonicalem contra mentem Pontificis, qui censetur d. absoluteionem demandasse iuxta iuris communis dispositionem, *6. causam. qua.* & ibi Felin. *n. 5. de rescript. Rom. consil. 334. n. 1. Ferret. consil. 308. n. 5.* & fuit dictum in Ianuen. pecuniaria sen pratenforum attentatorum 20. Aprilis 1640. coram me, quo attento absolutio à censuris ob recursus ad iudices laicos non conceditur, nisi praecedat satisfactio de iniuriis, damnis & interesse, quae pars ob huiusmodi recursus passa fuit *e. quoniam. §. si quis vero.* & ibi gloss. in verbo *satisfactum*, de *immun. Eccles. in 6. Anchar. n. 2. in 7. notab. Monach. nu. 19. Archidia. in cap. quamquam ad fin. in verb. restituat. de cens. in 6.* & fuit dictum in Vlixbonen. professionis 27. Martij 1637. coram R.P.D. meo Carillo.

4. Non obstat, quod reassumptio habitus vt pendens non à potestate d. Michaëlis aliorumque recurrentium, sed à voluntate Iudicum laicorum, iudicetur ferè impossibilis, & ideo sufficiat simplex renunciatio iuxta *decif. 64. num. 2. vers. & licet part. 3. rec.* quia ultra quod non omnia, quae pendunt à voluntate Principis iudicantur impossibilia, cum ea facilitate, qua consiliū Regium ad instantiam, & preces d. Michaëlis, & consortum praecipua pro dimissione habitus relaxauit, ea pariter ad contrarias preces eorundem eadem praecipua forsitan reuocaret, vt in proposito ponderauit Rot. *d. decif. 173. n. 14. & seg.* adhuc admissa huiusmodi impossibilitate dd. Recurrentes tenentur facere, quantum possunt ex eorum parte, & sic specialiter & indiuiduè renuntiare omnibus & singulis in vim Regiarum prohibitionum gestis, & consequenter consentire reassumptioni dicti habitus adeo vt dd. Canonici quoad omnes iuris effectus habeantur pro illis possessoribus, qui erant ante prouisiones Regias, vt dixit Rot. in ead. *decif. 64. n. 2. vers. uoluerunt tamen DD. p. 6. recent.*

5. Nec obstat praesensio, quod assumptio habitus Canonialis fuerit attentata tam ex eo quod illa fuit sequuta post appellationem extra iudicalem ab electione dd. Canoniorum, quam etiam ex eo, quod deinde fuit appellatum iudicialiter à decreto Nuntij mandantis procedi ad receptionem eorundem Canoniorum, & Signatura causam deinde simpliciter commiserit. Quoniam omnia huiusmodi inspectione, sat esse dicebant DD. quod ante dd. recursus Canonici electi erant in habitu Canonicali, illumque deinde fuerunt coacti dimittere vigore dd. recursuum, ad hoc vt d. Michaël, & alij recurrentes teneantur curare, quod omnia redu-

cantur ad primarium statum, in quo erant ante dd. recursus, cum sola detentio, seu status, qualicumque ille sit siue bonus, siue malus, in quo quis reperitur tempore attentatorum sufficiat, vt illi competat restitutio, Rota *decif. 11. incip. Nota quod ubi aliquis post appellationem. n. 1. de appell. in antiq.* Lancellor. *de accens. part. 3. c. 24. q. 8. n. 7. & segg.* cum aliis relatis à Rot. *decif. 393. n. 1. part. 2. recent.*

6. Sed visa fuit cessare difficultas, quia cum attentata ex aduerso commissa in vim dd. recursuum, sine posteriora, intrat conclusio quod vltima attentata sunt prius purganda, *c. fin. de ord. cognit. Lancell. de accens. part. 3. c. 24. q. 8. n. 29.* Rot. *decif. 27. in fin. de appell. in nou. & decif. 860. n. 2. p. 4. diuers. & coram Gregor. XV. dec. 500. n. 10.* & in Mantuana iurisdictionis 16. Ianij 1628. coram bon. mem. Tard. Pivis.

Et ita vtraque, &c.

DECISIO XV.

Sacra Rotæ Romanae coram R.P.D. Carillo.

In causa Vlixbonen. nullitatis Professionis.

Veneris 17. Maij 1641.

§. 1. FRANCISCA Coronella postquam vt expressè professella fatio 24. annorum permaneret in Monasterio S. Dionisij de Odiuellas Ordinis S. Bernardi sub praetextu, quod professio ibidem emissã secuta fuisset ob vim, & metum, obtinuit de anno 1628. à Sanctissimo D. N. breue restitutionis in integrum aduersus lapsum quinquennij à Conc. Trident. praescripti *§. 2. c. 19. de regular. cum solita clausula* (dummodo professionem huiusmodi tacite, vel expressè nõ ratificauerit) causamque praeterea restitutionis in integrum in Rota introduci curauit cum clausula (appellatione remota) contra d. Monasterium, & Antonium, & Ioannem eius fratres, factisque hinc inde probationibus proposuit dubium. An constet de nullitate professionis.

2. Pro cuius affirmatiua resolutione informantes pro d. Francisca dicebant expressam professionem eam in manibus Superioris emissam anno aetatis huius 16. nullius esse momenti ob metum reuerentiam patris sibi incussum cum minis mortis, vt dilerte depopunt plures testes de visu, & auditu proprio, & praecipuè 3. 6. 7. & 10. *Summ. d. Francisca. n. 5. & segg.* & signanter n. 10. qui metus dicitur iustus, & iusta professionem. Abb. in *cap. virum. n. 8. de regular. Felin. in c. causam matrimonij. num. 5. de offe. delegat. Coar. de sponsal. 2. part. c. 1. §. 6. nu. 8. Azor. in *insti. mor. al. lib. 2. c. 5. qu. 4. vers. Si roges. part. 1. Sanchez de matrimon. lib. 4. disp. 6. n. 36.* & in praecip. *Decalog. lib. 4. cap. 1. n. 26.* Rota *decif. 779. n. 10. part. 3. recent.* praeteritum in muliere, & minore, vt de muliere in qua requiritur minor metus quam in masculo, tradunt gloss. & Doctor. in *c. cum locum. de sponsal. Innocent. & alij in d. cap. causam matrimonij de offe. deleg. Calderin. consil. 1. vers. tertio quid. sub tit. quod mer. caus. Anchar. consil. 24. n. 7. Abb. consil. 4. n. 5. lib. 1. & de minore, in quo minor metus exigitur quam in maiore perfectæ aetatis notant Paul. de Calt. consil. 174. post. n. 3. lib. 1. Purpurat. consil. 579. n. 7. & Rimin. sent. consil. 15. n. 22. concurrentibus praecipuè tum explicata protestatione, quam eadem Francisca fecit coram Sanctissimo Crucifixo in Choro existente dum accedebat ad profertendum, quod scilicet benè idem Crucifixus sciebat non sua propria voluntate, sed per metum patris erat professura, vt vno ore concludunt vdecim testes de *Summ. numer. 13. & seg.* ad text. in *l. oni in aliena. in fin. ff. de acquirend. heredit. benè Rebuff. consil. 60. num. 9. tum, & etiam successibus lamentationibus de professione per metum emissis.***